

SÖKANDE

NCC Construction Sverige AB, 556613-4929

Ombud: Advokaterna Carl Bokwall och Lina Håkansson Kjellén
Bokwall Rislund Advokatbyrå KB

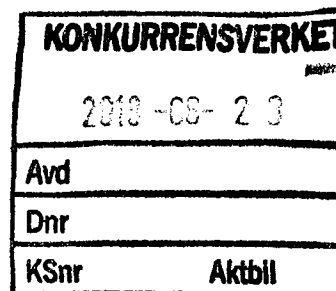
MOTPARTER

1. Erlandsson Bygg Mitt i AB, 556717-0963

Ombud: Advokat Tobias Bengtsson
Wistrand Advokatbyrå

2. Norrköping Norrevo Fastigheter AB, 559028-5747
601 81 Norrköping

Ombud: Advokaten Christian Wahlström
Advokatfirman Glimstedt Östergötland KB

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller ansökan och förordnar om rättelse med innebörden att Norrköping Norrevo Fastigheter AB ska genomföra en ny anbudsutvärdering varvid anbudet från Erlandsson Bygg Mitt i AB inte ska beaktas.

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Norrköping Norrevo Fastigheter AB (Norrevo) genomför en upphandling av totalentreprenad avseende nybyggnad av skola F-6 Svärtinge, dnr ML 416 ver 2, som öppet förfarande enligt LOU. Norrevo meddelade den 16 maj 2018 ett tilldelningsbeslut enligt vilket Erlandsson Bygg Mitt i AB (Erlandsson) tilldelades kontrakt i upphandlingen. Efter NCC Construction Sverige AB (NCC), som offererat det näst lägsta anbudspriset i upphandlingen, kontaktat Norrevo med påpekande om att Erlandsson inte uppfyllt ett ställt krav, beslutade Norrevo den 22 maj 2018 att upphäva sitt tidigare tilldelningsbeslut för att göra om utvärderingen. Den 29 maj 2018 meddelades ett nytt tilldelningsbeslut enligt vilket Erlandsson återigen tilldelades kontraktet.

NCC ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att förvaltningsrätten förordnar om rättelse på så sätt att Norrevo gör om anbudsutvärderingen och därvid inte beaktar Erlandssons anbud.

Norrevo och Erlandsson bestrider bifall av ansökan.

VAD PARTERNA SAMMANFATTNINGSVIS HAR ANFÖRT

NCC

Enligt AFB.22 ingår Rambeskrivning Bygg i upphandlingsdokumenten. Enligt punkt 44.BB i Rambeskrivning Bygg ska sportgolvet vara punktelastiskt av prefabricerad PVC typ Taraflex Sport Performance 9,0 mm eller likvärdigt. Sportgolvet ska klara klass 2 kraven (> 35%) för stötupptagning enligt EN Norm 14904:2006. Av kravet framgår uttryckligen att ”testresultat från certifierat institut som bevisar detta ska bifogas anbudet.” Kravet är ett obligatoriskt krav och gäller undantagslöst, dvs. oavsett vilket sportgolv som offereras.

Det är ostridigt att Erlandsson inte bifogat något testresultat från certifierat institut som bevisar att det sportgolv som Erlandsson offererat klarar klass 2 kraven (> 35%) för stötupptagning enligt EN Norm 14904:2006 såsom kravställt i punkt 44.B i Rambeskrivning Bygg. Av Erlandssons anbud framgår överhuvudtaget inte vilket sportgolv som anbudet omfattar eller att Erlandsson med sitt anbud avsett att erbjuda det sportgolvsfabrikat som hänvisas till i kravställningen.

Kravet är tydligt. De påståenden om dess innebörd som Norrevo nu hävdar förutsätter en helt annan formulering av kravet. Det är därför inte fråga om att kravet kunde vara lite tydligare. Upphandlande myndigheter har inget tolkningsföreträde. Innebörden av ett krav ska avgöras med vägledning av hur en normalt omsorgsfull och insatt anbudsgivare objektivt sett uppfattar kravet.

Kravställningen inte är utformad på ett sådant sätt att avsaknad av uppgift om sportgolv skulle innebära att anbudsgivarna (tyst) skulle ha bekräftat att anbudet avser sportgolvet Taraflex. Hänvisningen till Taraflex i kravställningen är, enligt Norrevo själv, enbart gjord för att underlätta anbudsgivarnas förståelse av kravets innebörd avseende golvets funktion och egenskaper. Att det ska vara just Taraflex sportgolv är inte ett obligatoriskt krav. Norrevo anger dock att hänvisningen till Taraflex sportgolv i kravet skulle innebära att fabrikatet är föreskrivet av Norrevo. NCC utgår från att detta är en felskrivning eftersom det inte är tillåtet att i kravställningen föreskriva vilket sportgolvsfabrikat som ska användas. Detta hade ju varit otillåtet vilket även Norrevo synes hålla med om. Upphandlingsunderlaget innehåller olika krav på funktioner/egenskaper hos sportgolvet och anbudsgivarna måste naturligtvis ange vilket sportgolv som offereras samt, i enlighet med hur kravet är formulerat, bifoga intyg på att golvet klarar angiven standard.

Tvärtemot vad Norrevo påstår finns det anledning att ifrågasätta de kontakter som förevarit mellan Norrevo/Structor och Erlandsson mellan tilldelningsbesluten, särskilt det förhållandet att de muntliga kontakterna inte dokumenterats och att det därför inte går att klarlägga hur Norrevo och Erlandsson kom fram till sin samsyn på kravets tolkning och innehållet i Erlandssons anbud. Norrevos åtgärder mellan tilldelningsbesluten väcker frågor om Norrevo agerat på ett objektiva sätt i kontakterna med Erlandsson.

Erlandssons e-mail den 29 maj 2018 är den första gången som det anges från Erlandssons sida vilket sportgolv som anbudet avser. Vid anbudstidens utgång var därmed Erlandssons anbud bristfälligt i förhållande till ett obligatoriskt krav på anbudet. Norrevo har följaktligen tillåtit Erlandsson att komplettera sitt anbud i efterhand med uppgift om vilket sportgolv som anbudet omfattar.

Erlandssons och Norrevos argument att det obligatoriska kravet i punkt 44.BB i Rambeskrivning Bygg att bifoga testresultat inte gäller i förhållande till anbud som offererar det fabrikat som kravställningen hänvisar till, har inte stöd i kravställningen. Kravet på att bifoga testresultat gäller villkorslöst enligt kravställningen. Argumentet förutsätter under alla omständigheter att det av anbudet framgår att det är det i kravställningen angivna sportgolvet som offereras. Det gör det inte i Erlandssons anbud.

Det kan dessutom konstateras att såväl Erlandsson som Norrevo i relevanta meddelanden hänför sig till ett sportgolvsfabrikat som kallas "Paraflex". Det sportgolvsfabrikat som det hänvisas till i kravställningen heter "Taraflex". Erlandssons anbud omfattar således ett annat sportgolv än det i kravställningen, varvid testresultat skulle bifogas anbudet även med Norrevos egen tolkning av kravställningen. Eftersom det ursprungliga anbudet, dvs. det som inkom inom anbudsfriheten, helt saknar uppgift om sportgolvsfabrikat har Erlandsson i efterhand fritt kunnat välja fabrikat och därvid (möjligen)

välja det fabrikat som kravställningen hänvisar till i syfte att argumentera för att kravet på att bifoga testresultat inte gäller i förhållande till Erlandssons anbud.

Det är inte tillåtet att komplettera med den typen av materiella uppgifter som enligt ett obligatoriskt krav ska anges i anbudet. Uppgift om sportgolvsfabrikat i anbudet är nödvändigt för att pröva om kraven på sportgolvet och kravet på testresultat är uppfyllda. Eftersom anbudet helt saknar uppgift om sportgolvsfabrikat är det inte möjligt att ”förtydliga” eller komplettera anbudet eftersom förtydliganden endast får avse preciseringar av uppgifter som redan existerar i anbudet och det inte är tillåtet att fylla i rena luckor på det sett som skett. Det är inte möjligt att objektivt fastställa om Erlandsson avsett ”byta” sportgolv eller inte. Det är dessutom oklart vilket fabrikat Erlandssons anbud avser till och med efter den otillåtna kompletteringen. Bristen på intyg i det ursprungliga anbudet säger inget om vilket sportgolv som anbudet omfattar, utan visar enbart att anbudet är bristfälligt.

Norrevo har således i strid med 4 kap. 9 § LOU och principerna om likabehandling och transparens låtit Erlandsson komplettera sitt anbud i efterhand med uppgifter som varit nödvändiga för att uppfylla obligatoriska krav. Erlandssons anbud skulle rätteligen ha förkastats och utan upphandlingsfelet hade NCC:s anbud antagits varför NCC lider skada, eller riskerar att lida skada. Skäl för ingripande mot upphandlingen finns därmed på det sätt som yrkats av NCC.

Norrevo

Det är i målet ostridigt att Erlandssons anbud uppfyller samtliga uppställda krav avseende form och innehåll som slagits fast i AFB.31 och AFB.52. Vidare är i målet ostridigt att Erlandssons anbud har lägst kostnad varför bolaget tilldelades kontraktet.

Norrevo upphävde sitt första tilldelningsbeslut för att få möjlighet att närmare utreda NCC:s påstående om att Erlandsson inte uppfyllt ett obligatoriskt krav i upphandlingen. Av förklarliga skäl sökte Norrevo även kontakt med Erlandsson, som i det upphävda beslutet tilldelats kontraktet, för att närmare redogöra för anledningen till beslutet. Som NCC redogjort för uppgav Erlandsson i ett e-postmeddelande den 29 maj 2018 sin syn på den aktuella bestämmelsen. Parterna synes vara överens om att detta e-postmeddelande inte innehåller någon komplettering av anbudet, utan att Erlandsson endast angav hur bolaget tolkat bestämmelsen i punkt 44 BB Rambeskrivning Bygg. Vad Erlandsson gör i det aktuella e-postmeddelandet är således att bemöta den alternativa tolkning av bestämmelsen som NCC givit uttryck för i sina kontakter med Norrevo.

Denna typ av kontakter mellan upphandlande myndighet och anbudsgivare utgör i sig inget anmärkningsvärt utan är tvärtom ett normalt och lämpligt förfarande för att klarlägga parternas ståndpunkter innan beslut fattas. Det är mot denna bakgrund svårbegripligt hur NCC kan beskriva e-postmeddelandet som ”komplettering av Erlandssons anbud”, särskilt när meddelandet utgör ett direkt svar på en uppfattning om innebörden i förfrågningsunderlaget som NCC framfört. Den tolkning av bestämmelsen Erlandsson framförde överensstämde ju dessutom med den tolkning Norrevo gjorde och som hade bekräftats av både advokat och den arkitektfirma som tagit fram den aktuella rambeskrivningen. Utifrån detta kände sig Norrevo redo att fatta ett nytt tilldelningsbeslut och med hänsyn till vad som framkommit ansåg Norrevo inte att det fanns grund för att diskvalificera Erlandssons anbud.

Taraflex Sport Performance 9,0 är en specifik produkt. Således kan konstateras att bestämmelsen i punkt 44.BB Rambeskrivning Bygg innehåller ett tekniskt krav såvitt avser sportgolvet där hänvisning sker till en specifik vara/produkt. Huvudregeln är att en teknisk specifikation inte får innehålla uppgift om t.ex. visst fabrikat, varumärke eller typ om en sådan hänvisning

leder till att visst företag gynnas eller missgynnas. Om det inte är möjligt att beskriva det som ska köpas på något allmänt eller generiskt sätt, så får sådana hänvisningar ändå förekomma men då måste en sådan hänvisning följas av orden "eller likvärdigt". Frågan är dock vad som är en likvärdig lösning. I förarbetena till 9 kap 8 § anges att det är anbudsgivarens ansvar att i anbudet presentera och beskriva varför den alternativa lösningen är likvärdig och med hänvisning till direktivet anges att ett sätt att visa detta är att med hjälp av provningsrapporter eller intyg. Det följer av ordalydelsen i lagbestämmelsen att det ankommer på anbudsgivaren att redan i anbudet visa att dennes föreslagna lösning är likvärdig. Således måste anbudsgivaren, om han avser att offerera en likvärdig produkt särskilt ange detta i anbudet.

I andra stycket i punkt 44.BB i Rambeskrivning Bygg finns en beskrivning av vilka krav som en likvärdig produkt ska uppfylla avseende stötupptagning. Kravet på testresultat som bevisar *detta* är endast tillämpligt om anbudsgivaren i anbudet angett att en likvärdig produkt kommer att användas. Det hade kunnat anföras att den aktuella bestämmelsen borde ha kunnat vara ännu tydligare på denna punkt. Samtidigt måste tolkningen utgå från vad som är, i vart fall till viss del, rimligt och logiskt där bestämmelsen ska ses i sin relevanta kontext. Vid en tolkning av kravets innebörd bör dessutom den upphandlande myndigheten, inom ramen för unionsrättens principer, ges visst tolkningsföreträde. Med beaktande av särskilt transparensprincipen blir då frågan hur en normalt aktsam och rimligt informerad anbudsgivare hade kunnat uppfatta kravet.

Norrevo har hänvisat till ett specifikt fabrikat - Taraflex Sport Performance 9,0 mm - när det gäller de tekniska krav som ställs på sportgolvet. Att skicka med ett testresultat som visar att detta golv - Taraflex Sport Performance 9,0 mm - uppfyller tekniskt krav på stötupptagning faller således

på sin egen orimlighet. I vart fall har den normalt aktsamma och rimligt informerade anbudsgivaren att utgå från att testresultatet endast efterfrågas för det fall anbudsgivaren har för avsikt att offerera en likvärdig lösning.

Det är i målet ostridigt att Erlandssons anbud inte innehöll uppgift om alternativ lösning. NCC synes dock göra gällande att det ålegat Erlandsson att i sitt anbud uttryckligen ange att anbudet inte innehöll någon alternativ lösning. Det bestrids att det förelegat någon sådan skyldighet. Erlandssons anbud uppfyller således de obligatoriska krav som framgår av upphandlingsdokumenten.

Erlandsson

Erlandssons anbud uppfyller de i upphandlingsdokumenten angivna kraven och Norrevo har inte åsidosatt någon upphandlingsrättslig princip eller bestämmelse i LOU genom att tilldela Erlandsson det aktuella kontraktet. Inledningsvis bör noteras att upphandlingsdokumenten för entreprenader normalt innehåller en mycket stor mängd krav och föreskrifter avseende vilka material eller fabrikat som ska användas och hur konstruktionen ska se ut. Detta innebär emellertid inte att anbudsgivaren redan i sitt anbud måste specificera på vilket sätt anbudsgivaren avser uppfylla de enskilda kraven. Det är tillräckligt att anbudsgivaren i sitt anbud generellt åtar sig att uppfylla samtliga de krav som återfinns i upphandlingsdokumenten.

Det finns i aktuella upphandlingsdokument otaliga exempel på kravställning där anbudsgivaren kan välja mellan att använda den produkt som den upphandlande myndigheten föreskrivit eller en likvärdig produkt. I vissa fall redogörs också för särskilda krav som den valda produkten måste uppfylla. Det är underförstått att denna redogörelse syftar till att beskriva vilka produkter den upphandlande myndigheten kommer att betrakta som likvärdiga för det fall anbudsgivaren har för avsikt att använda en annan produkt än

den som föreskrivits. Om anbudsgivaren istället väljer den föreskrivna produkten behöver denne inte närmare överväga om produkten ifråga uppfyller de ställda kraven. Anbudsgivaren förväntas inte i något fall redan i anbudet precisera vilken produkt som anbudsgivaren avser använda.

Det i förevarande mål aktuella kravet avseende sportgolv (Rambeskrivning Bygg punkten 44.BB) följer samma mönster som övriga krav i upphandlingsdokumenten. Anbudsgivaren ska använda Taraflex Sport Performance 9,0 eller ett likvärdigt sportgolv. Därefter följer en redogörelse för vilka krav sportgolvet ska uppfylla. Syftet med att ange dessa krav är uppenbarligen, på samma sätt som för övriga krav i upphandlingen, att beskriva vilka sportgolv Norrevo kommer att betrakta som likvärdiga med den föreskrivna produkten.

Den tolkning som NCC fört fram innebär emellertid att anbudsgivaren ska visa att också den föreskrivna produkten Taraflex Sport Performance 9,0 uppfyller Norrevos krav. NCC stöder sig i denna del, såvitt får förstås, på meningen ”*Testresultat från certifierat institut som bevisar detta skall bifogas anbudet.*” Det är i och för sig riktigt att denna mening rent språkligt är ovillkorligt formulerad. Det anges inte heller att anbudsgivaren inte behöver visa att sportgolv av typen Taraflex Sport Performance 9,0 uppfyller de aktuella kraven. Rent språkligt skulle man därför kunna läsa bestämmelsen på det sättet att anbudsgivare som avser använda Taraflex Sport Performance 9,0 måste lämna in ett intyg om denna produkt uppfyller de ställda kraven. Detta är emellertid en formalistisk bokstavstolkning som inte har någon som helst förankring i den kontext som kravet återfinns i eller den etablerade praxis som gäller för kravställning i entreprenader. Upphandlingsdokument, liksom avtal, måste tolkas inom ramen för sitt sammanhang och sett i ljuset av detta är det förvånande att NCC ens kan påstå att anbudsgivare ska behöva bevisa att Taraflex Sport Performance 9,0 uppfyller Norrevos krav på

typen av sportgolv. Tolkningen är alltigenom orimlig och Norrevo har inte gjort något fel som tillämpat kravet på det sätt som skett.

Möjligen ska NCC:s argumentation istället uppfattas som att anbudsgivarna i anbudet behövde redogöra för hur de avser uppfylla kravet avseende sportgolv. Även denna tolkning är emellertid långsökt. Som beskrivits ovan förpliktas sig anbudsgivarna att uppfylla samtliga krav som anges i förfrågningsunderlaget. Det är utifrån skyldigheten att uppfylla samtliga dessa krav som anbudsgivarna beräknar kostnader och framlägger sitt anbud. Det krav som avser sportgolv skiljer sig härvidlag inte från de hundratals övriga krav som återfinns i upphandlingsdokumenten. Anbudsgivarna är skyldiga att efterleva kravet och det finns ingen anledning att redan i anbudet uttryckligen bekräfta på vilket sätt det kommer att uppfyllas. Det enda som skiljer kravet avseende sportgolv är kravet på intyg i de fall anbudsgivaren väljer att använda likvärdig produkt istället för den föreskrivna. Frånvaron av sådant intyg innebär emellertid inte att anbudet är ofullständigt utan endast att anbudsgivaren kommer att behöva använda det föreskrivna sportgolvet för att inte bryta mot upphandlingsföreskrifterna.

NCC:s påstående om att Erlandsson skulle ha tillåtits att komplettera sitt anbud efter anbudstidens utgång är svårbegripligt. Vad som inträffat är att Erlandsson fick besked om att NCC framfört åsikten att Erlandssons anbud inte uppfyllde kravet i Rambeskrivning Bygg 44.BB. Inför det att Norrevo skulle ta beslut i frågan ombads Erlandsson redogöra för sin syn på saken. Detta innebär att Erlandsson skulle redogöra för sin uppfattning om hur punkten 44.BB i Rambeskrivning Bygg rimligen ska förstås. Erlandssons uppfattning är, som redogjorts för ovan, att ett intyg med testresultat måste bifogas anbudet i de fall anbudsgivaren avser använda ett annat sportgolv än Taraflex Sport Performance 9,0 samt, följaktligen, att en anbudsgivare som avser använda denna produkt inte behöver framlägga sådan bevisning. Det

är denna uppfattning om kravets innebörd som Erlandsson redogör för i det av NCC åberopade e-postmeddelandet.

Genom att redogöra för sin tolkning av bestämmelsen tillför Erlandsson inget till sitt anbud, lika lite som Erlandsson tillför något till sitt anbud genom den argumentation som förs i detta mål. Norrevo hade efter den aktuella korrespondensen exakt samma information om Erlandssons anbud som tidigare. Norrevo kunde visserligen sluta sig till att Erlandsson beträffande sportgolv avsåg använda Taraflex Sport Performance 9,0 eftersom Erlandsson inte lämnade in något testresultat för ett likvärdigt golv, men det kunde Norrevo göra redan efter öppnande av anbudet. Någon komplettering har följaktligen inte skett.

För det fall förvaltningsrätten skulle anse att det ålegat Erlandsson att antingen visa att det föreskrivna sportgolvet uppfyller Norrevos krav eller att i anbudet uttryckligen bekräfta på vilket sätt kravet avsågs uppfyllas, gör Erlandsson gällande att förfrågningsunderlaget är så otydligt att det inte möjliggjort rättvis konkurrens. Detta mot bakgrund av att kravet i så fall skulle tolkas på ett sätt som strider mot etablerad sedvana för kravställning i upphandling av entreprenader. I detta fall kan rättelse därför endast ske genom att upphandlingens görs om i sin helhet.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågan i målet är om Norrevo borde ha förkastat Erlandssons anbud till följd av bristande uppfyllelse av ett obligatoriskt krav i upphandlingen.

En upphandlande myndighet är fri att bestämma hur upphandlingsdokumenten i en upphandling ska utformas samt kriterierna för tilldelning av kontrakt så länge de gemenskapsrättsliga principerna iakttas. De obligatoriska krav som anges i upphandlingsdokumenten ska normalt vara till fullo uppfyllda i

anbudet för att den upphandlande myndigheten ska kunna uppta ett anbud till slutlig anbudsutvärdering och tilldela anbudsgivaren kontrakt i upphandlingen (jfr t.ex. HFD 2016 ref. 37).

Av punkten 44.BB *Ytskikt på golv* i upphandlingsdokumentet Rambeskrivning Bygg framgår, såvitt här är aktuellt, följande.

Sportgolv ska vara punktelastiskt av prefabricerad PVC typ Taraflex Sport Performance 9,0 mm eller likvärdigt.

Sportmattan ska klara klass 2 kraven (> 35%) för stötupptagning enligt EN Norm 14904:2006.

Testresultat från certifierat institut som bevisar detta ska bifogas anbudet.

Förvaltningsrättens bedömning

Vad först beträffar det aktuella kravets innebörd finner förvaltningsrätten att det genom utformningen av punkten 44.BB semantiskt följer att Norrevo i upphandlingen har ställt ett obligatoriskt krav med innebörden att anbudsgivare, oberoende av vilken typ av sportgolv denne avser att använda vid utförandet av det aktuella uppdraget, till anbudet ska bifoga ett ”testresultat från certifierat institut som bevisar att sportmattan klarar klass 2 kraven (> 35%) för stötupptagning enligt EN Norm 14904:2006”. Den tolkning av kravet som Norrevo och Erlandsson gjort gällande i målet bedöms således, alldeles oavsett hur dessa båda parter subjektivt uppfattar kravets syfte och innebörd, inte finna stöd i upphandlingsdokumentens ordalydelse.

Det är i målet mellan parterna otvistigt att Erlandssons anbud såväl vid anbudstidens slut som vid meddelandet av tilldelningsbesluten i upphandlingen inte innehöll ett sådant testresultat från certifierat institut som åsyftas i punkten 44.BB. På grund av detta uppfyller Erlandssons anbud inte det obligatoriska krav som ställts i punkten 44.BB. Norrevo har således genom att

utvärdera Erlandssons anbud, trots att det inte uppfyllde här aktuellt obligatoriskt krav, förfarit i strid mot den grundläggande principen om likabehandling. Eftersom NCC har lämnat anbudet med näst lägsta priset i upphandlingen får NCC därmed anses ha lidit skada genom Norrevos överträdelse. Skäl för ingripande med stöd av 20 kap. 6 § LOU föreligger därmed.

Mot bakgrund av denna bedömning saknas anledning att pröva vad NCC anfört avseende kompletteringen av Erlandssons anbud och de kontakter som förekommit mellan Norrevo och Erlandsson inför meddelandet av det andra tilldelningsbeslutet i upphandlingen.

Vad beträffar Erlandssons invändning avseende upphandlingsdokumentens utformning och tydlighet i aktuellt hänseende kan konstateras att NCC:s grund för ansökan är begränsad till innehållet i Erlandssons anbud och Norrevos hantering av detsamma. Vad Erlandsson därvid anger avseende brister i det konkurrensuppsökande skedet går således utöver ett bemötande av vad NCC anfört i målet och faller till följd härav utanför målets processram varför aktuell fråga inte kan bli föremål för vidare prövning i målet (jfr HFD 2013 ref. 24).

Val av ingripandeåtgärd

Eftersom bristen inte avser det konkurrensuppsökande skedet i upphandlingen och det inte heller i övrigt framkommit skäl att förordna om att upphandlingen ska göras om finner förvaltningsrätten att det är tillräckligt med en rättelse och då i form av en ny anbudsutvärdering där anbudet från Erlandsson inte får beaktas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1D-LOU).

Tomas Kjellgren
Rådman

Handläggare har varit föredragande juristen Stefka Bokmark.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller

4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,

5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.